

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to
O-200.

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

TEST DIAGNOSTYCZNY

TERMIN: marzec 2021 r.

CZAS PRACY: do 180 minut

Instrukcja dla ucznia

Arkusz zawiera teksty liczące
więcej niż 250 wyrazów.

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **23 stronach** jest wydrukowanych **20 zadań**.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora.
6. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
7. Odpowiedzi do zadań **1, 2, 4, 6, 9, 10, 13–16** oraz **18**, otocz kółkiem zgodnie z informacjami zamieszczonymi **na następnym stronie**. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
8. Odpowiedzi do zadań **3, 5, 7, 8, 11, 12, 17, 19** oraz **20**, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
9. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi **na następnym stronie**.
10. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
11. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie przynosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

OPOP-**200**-2103

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

W niektórych zadaniach są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D.

Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i otocz kółkiem, np.

A. B. C. D.

W innych zadaniach wybierz poprawne uzupełnienie zdań spośród oznaczonych literami A i B oraz spośród oznaczonych literami C i D i za każdym razem otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np.

A B oraz C D

W jeszcze innych zadaniach zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe, i otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np.

P F

Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie skreśl i otocz kółkiem inną odpowiedź, np.

A. B. C. D.

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

*Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ *stuszenie**

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2020/2021
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek i trenów, w tym tren VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II,
Pan Tadeusz (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

**Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową), do których również
można się odwołać**

Klasy VII i VIII

Jan Kochanowski, wybór pieśni i trenów, w tym tren I, V

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Antoine de Saint-Exupéry

MAŁY KSIĄŻĘ

I znowu zmroziło¹ mnie przecucie czegoś nieodwołalnego². Nie słyszeć więcej jego śmiechu – ta myśl mnie zdręczała. Ten śmiech był dla mnie jak studnia na pustyni.

– Mały przyjacielu, chcę usłyszeć twój śmiech...

Odpowiedział:

– Tej nocy mija rok. Moja gwiazda znajdzie się dokładnie nad miejscem, gdzie spadłem rok temu...

– Mały przyjacielu, prawda, to był tylko zły sen o żmii, o spotkaniu i o gwieździe...

Nie odpowiedział na moje pytanie.

– Tego, co najważniejsze, okiem zobaczyć nie można...

– Oczywiście.

– To samo jest z kwiatem. Jeśli kochasz kwiat, który znajduje się na jednej z gwiazd, jakże przyjemnie jest patrzeć w niebo. Wszystkie gwiazdy są ukwiecone...

– Oczywiście...

– To samo z wodą. Ta, której dałeś mi się napić, była jak muzyka. [...] Przypominasz sobie... była tak dobra...

– Oczywiście.

– Nocą będziesz oglądać gwiazdy. Moja jest zbyt mała, abym mógł pokazać ci, gdzie jest. To lepiej. Moja gwiazda będzie dla ciebie jedną spośród wielu gwiazd... Dlatego przyjemnie ci będzie patrzeć na gwiazdy. Każda z nich będzie twoim przyjacielem. Chcę ci zrobić prezent.

Zaśmiał się znowu.

– Mały przyjacielu! Mały przyjacielu, twój śmiech sprawia mi tyle radości!

– To właśnie będzie mój prezent... W zamian za wodę³...

– Nie rozumiem...

– Gwiazdy dla ludzi mają różne znaczenie. Dla tych, którzy podróżują, są drogowskazami. Dla innych są tylko małymi światełkami. Dla uczonych są zagadnieniami⁴. Dla mego Bankiera są złotem. Lecz wszystkie te gwiazdy milczą. Ty będziesz miał takie gwiazdy, jakich nie ma nikt.

– Co chcesz przez to powiedzieć?

– Gdy popatrzyś nocą w niebo, wszystkie gwiazdy będą się śmiały do ciebie, ponieważ ja będę mieszkał i śmiał się na jednej z nich. Twoje gwiazdy będą się śmiały.

I zaśmiał się znowu.

– A gdy się pocieszysz (zawsze się w końcu pocieszamy), będziesz zadowolony z tego, że mnie znałeś. Będziesz zawsze moim przyjacielem. Będziesz miał ochotę śmiać się ze mną. Będziesz od czasu do czasu otwierał okno – ot, tak sobie, dla przyjemności. Twoich przyjaciół zdziwi to, że śmiejesz się, patrząc na gwiazdy. Wtedy im powiesz: „Gwiazdy zawsze pobudzają mnie do śmiechu”⁵. Pomyślą, że zwariowałeś. Zrobiłem ci brzydki figiel.

I znowu się zaśmiał.

– To tak, jakbym ci dał zamiast gwiazd mnóstwo małych dzwoneczków, które potrafią się śmiać.

Śmiał się ciągle.

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*, tłum. Jan Szwykowski, Warszawa 1991.

- ¹ Zmroziło – tu: poczułem niepokój, strach.
² Czegoś nieodwołalnego – coś, czego nie zmienimy, co z pewnością nastąpi.
³ W zamian za wodę – tu: zamiast wody.
⁴ Zagadnieniami – tu: naukowymi obiektami do zbadania.
⁵ Pobudzają mnie do śmiechu – tu: zmuszają do śmiechu, rozśmieszają.

[355 wyrazów]

Zadanie 1. (1 pkt)

Na podstawie przytoczonego fragmentu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z rozmowy bohaterów, opisaney w przytoczonym fragmencie, wynika, że Mały Książę opuścił swoją planetę kilka dni wcześniej.	P	F
Sytuacja opisana w przytoczonym fragmencie zapowiada rozstanie bohaterów.	P	F

Zadanie 2. (1 pkt)

Na podstawie przytoczonego fragmentu oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z podanego fragmentu wynika, że między narratorem a Małym Księciem nawiązała się szczególna więź.	P	F
Z podanego fragmentu wynika, że narrator już zawsze będzie opiekował się Małym Księciem.	P	F

Zadanie 3. (1 pkt)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu, wyjaśnij znaczenie słów: *Tego, co najważniejsze, okiem zobaczyć nie można.*

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (1 pkt)

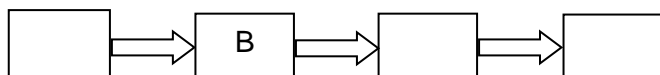
Które stwierdzenie odnoszące się do gwiazd nie znalazło potwierdzenia w powyższym fragmencie utworu? Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. Wskazują ludziom drogę.
- B. Przepowiadają przyszłość.
- C. Są zagadnieniami naukowymi.
- D. Są punktami świetlnymi na niebie.

Zadanie 5. (1 pkt)

Na podstawie całego utworu *Mały Książę* ułóż podane niżej treści zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery A, C, D w kratki we właściwej kolejności.

- A. Spotkanie Małego Księcia z lisem.
- B. Rozmowa Małego Księcia z geografem.
- C. Powrót Małego Księcia na planetę B-612.
- D. Opuszczenie Róży przez Małego Księcia.

Zadanie 6. (1 pkt)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń, odwołując się do znajomości całego utworu *Mały Książę*. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Baśniowa fabuła utworu <i>Mały Książę</i> skłania do refleksji na temat życiowych postaw.	P	F
Tytułowy bohater swobodnie przemieszcza się między światem realistycznym a baśniowym.	P	F

Zadanie 7. (1 pkt)

Podczas swojej podróży Mały Książę poznał wielu dorosłych. Na poniższej ilustracji przedstawiono jednego z nich.

Wyjaśnij, dlaczego Mały Książę uznał, że ten dorosły mógłby zostać jego przyjacielem.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (3 pkt)

Który z bohaterów wybranej lektury obowiązkowej, innej niż *Mały Książę*, otrzymał od kogoś niezwyklej prezent? Podaj tytuł tej lektury i jej bohatera. Wyjaśnij, dlaczego dla wybranego przez Ciebie bohatera ten prezent był niezwyklej.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł lektury:

Bohater lektury:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

W wypowiedzeniu *Gwiazdy dla ludzi mają różne znaczenie* podkreślony wyraz pełni funkcję

- A. podmiotu.
- B. przydawki.
- C. okolicznika.
- D. dopełnienia.

Zadanie 10. (1 pkt)

Wskaż wyraz, którego nie zapisano zgodnie z tą samą zasadą ortograficzną dotyczącą pisowni „rz”, co zasada zastosowana w wyrazie *przyjacieł*. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. *którzy*
- B. *brzydki*
- C. *patrzeć*
- D. *przeczcucie*

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Zadanie 11. (2 pkt)

Obejrzyj zamieszczony poniżej mural inspirowany utworem *Mały Księżyc*.

Na muralu za pomocą różnych elementów graficznych przedstawiono interpretację *Małego Księcia*. Wybierz dwa elementy graficzne i wyjaśnij ich sens w kontekście całego utworu Antoine'a de Saint-Exupéry'ego.

Element graficzny 1.:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Element graficzny 2.:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Jan Burzyński

KAWIARNIA

Od samego początku, czyli mniej więcej od połowy XVII wieku, kawiarnia była miejscem życia towarzyskiego oraz różnych innych spotkań. Jak zauważa Brian Cowan, autor znakomitej książki o historii kawy w Europie, „łatwo można się zorientować, czym była kawiarnia u schyłku osiemnastego wieku: miejscem, do którego przychodzili okoliczni mieszkańcy, żeby napić się kawy, poznać bieżące wiadomości, a także spotkać się z osobami, z którymi mieli sprawy do omówienia”.

Z czasem kawiarnie stały się również przestrzenią życia kulturalnego. Pisarze, artyści, intelektualiści i dziennikarze gromadzili się w nich nie tylko po to, by ze sobą dyskutować, lecz także, by pracować. Tak jest i dzisiaj. Wraz z powstaniem społeczeństwa informacyjnego kawiarnie oferujące połączenie z internetem wypełniają się osobami¹, które nie chcą pracować w samotności. Niedawno zaczęły nawet powstawać nowoczesne lokale łączące funkcje kawiarni i biur.

Jednocześnie tradycja picia kawy przeżywa teraz rozkwit². Coraz częściej ten napój traktowany jest już nie tyle jako mało znaczący dodatek, ile jako główny cel, dla którego odwiedzamy kawiarnię. Narodziny tej nowej kultury należy łączyć z pojawieniem się profesji baristy.

Samo słowo *barista* pochodzi oczywiście z języka włoskiego, w którym oznacza po prostu pracownika obsługującego bufet w barze. W innych językach europejskich zaczęto jednak używać tego słowa na określenie osoby, która zajmuje się zawodowo parzeniem i podawaniem kawy. Współczesny barista jest jednocześnie wytrawnym znawcą kawy, jak i rozmaitych technik jej przygotowywania. W kawiarniach, w których pracują bariści, często możemy wybierać między mieszankami różnych gatunków kawy. Możemy także wybrać sposób jej podania. Barista lub baristka zajmie się najpierw jej przygotowaniem (łączyąc perfekcyjną znajomość tradycyjnego przepisu z własnymi metodami parzenia i podawania), a następnie ozdobi swoje dzieło wzorem „narysowanym” na wierzchu napoju przy użyciu łyżeczki i specjalnej techniki nalewania mleka. Choć wielu osobom ta praca może wydawać się trywialna³, to jednak wytwarza ona nową formę kultury, opartą przede wszystkim na wysokim kunszcie⁴.

Obecnie lokalne kawiarnie, które zatrudniają baristów, stają się jednym z ważnych ośrodków wartości społecznych, ponieważ czynią pracę czymś więcej niż tylko sposobem na przetrwanie.

Na podstawie: Jan Burzyński, *Barista*, www.nowewyrazy.uw.edu.pl

¹ Wypełniają się osobami – pełne są ludzi.

² Przeżywa teraz rozkwit – jest modna.

³ Trywialna – tu: prosta, nieskomplikowana.

⁴ Kunszt – mistrzostwo w danej dziedzinie.

[348 wyrazów]

Zadanie 12. (2 pkt)

Uzupełnij tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu *Kawiarnia* Jana Burzyńskiego.

Tematem tekstu Jana Burzyńskiego jest

.....

Autor stwierdza, że

.....

Zauważa również

.....

Zadanie 13. (1 pkt)

Na które z podanych pytań odpowiedź znajdziesz w 4. akapicie tekstu? Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. Od kiedy kawiarnia stała się miejscem spotkań?
- B. W jakim celu ludzie kultury spotykali się w kawiarniach?
- C. W jaki sposób postęp cywilizacyjny wpłynął na rozwój kawiarni?
- D. Z jakimi umiejętnościami wiąże się parzenie kawy w kawiarniach?

Zadanie 14. (1 pkt)

Na podstawie przytoczonego tekstu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z tekstu wynika, że od początku istnienia kawiarni zatrudniano w nich baristów.	P	F
Z tekstu wynika, że praca baristy wymaga opanowania różnych umiejętności.	P	F

Zadanie 15. (1 pkt)

Na podstawie przytoczonego tekstu oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Jan Burzyński zauważa, że dla wielu osób kawiarnia jest dziś także miejscem pracy.	P	F
Autor stwierdza, że obecnie kawiarnie odwiedzają tylko wytrawni znawcy kawy.	P	F

Zadanie 16. (1 pkt)

Dokończ poniższe zdania. Otocz kółkiem odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Jednocześnie tradycja picia kawy przeżywa teraz rozkwit* podkreślony wyraz to rzeczownik w liczbie

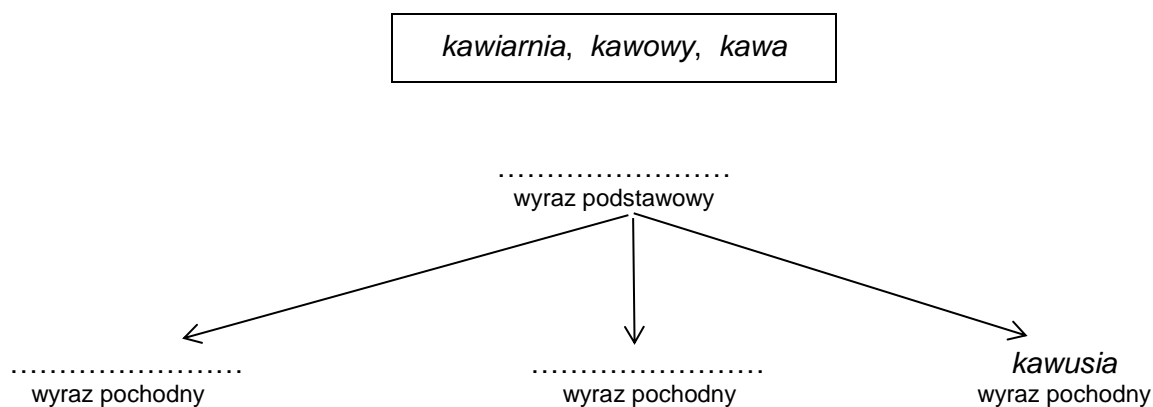
- A. mnogiej.
- B. pojedynczej.

W tym zdaniu wyraz *kawy* został użyty w

- C. mianownika.
- D. dopełniaczu.

Zadanie 17. (1 pkt)

Wpisz wyrazy z ramki w odpowiednie miejsca schematu tak, aby utworzyły rodzinę wyrazów.

Zadanie 18. (1 pkt)

Na jednym z blogów pojawił się wpis dotyczący kawy, ale autor wpisu nie zadbał o poprawną interpunkcję.

Otocz kółkiem zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

Blog

Słów kilka na temat kawy...

- A. Kawa jest napojem podawanym zazwyczaj na gorąco, sporządzanym ze zmielonych ziaren kawowca.
- B. Do Europy kawa trafiła na początku XVII wieku, ale w ograniczonych ilościach, dlatego była bardzo cenna.
- C. W Polsce kawa pojawiła się pod koniec XVII wieku lecz początkowo uważana była za napój szkodliwy i bez smaku.
- D. Obecnie kawę podaje się z różnymi dodatkami, np. mlekiem, słodką śmietaną, cukrem lub solą.

Zadanie 19. (3 pkt)

Napisz ogłoszenie o organizowanym w Twojej szkole spotkaniu ze znanym baristą. Zachęć koleżanki i kolegów do udziału w tym wydarzeniu. Użyj dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

OGŁOSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (20 pkt)

Wybierz **jeden** z tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Każdego można za coś pochwalić. Napisz rozprawkę, w której rozważysz trafność tego stwierdzenia. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej, który przekonał Cię podczas spotkania, że w życiu warto uczyć się nowych rzeczy. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Wypracowanie
na temat nr

Miejsce dla
egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Realizacja tematu wypowiedzi (0-2)	Elementy twórcze / elementy retoryczne (0-5)	Kompetencje literackie i kulturowe (0-2)	Kompozycja tekstu (0-2)	Styl (0-2)	Język (0-4)	Ortografia (0-2)	Interpunkcja (0-1)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....